Ο Παλμός των Μηλιωτάδων

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

ΕΤΟΣ ΙΑ', ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 129 ,ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1994

Ταχ. Δ)νση: 455 00 Μηλιωτάδες Ιωαννίνων, Τηλ. (0656) 31244, (0651) 76734

ΤΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ

Καθημερινά ακούμε, βλέπουμε, διαβάζουμε στα μέσα μαζικής ενημέρωσης (τηλεόραση, ραδιόφωνο, εφημερίδες κλπ.) περιπτώσεις νέων που πέθαναν από τη χρήση ναρκωτικών.

Τα ναρκωτικά είναι η μάστιγα της εποχής μας. Το πρόβλημα είναι καθημερινό και αποτελεί μια ανοιχτή πληγή για την κοινωνία μας.

Τα θύματα των ναρκωτικών είναι κυρίως νέοι. Η περιέργεια, κατά κύριο λόγο, αλλά και η εντύπωση της αποτυχίας στη ζωή, τους οδηγεί στη χρήση ναρκωτικών. Με τα ναρκωτικά επιτυγχάνεται η πρόσκαιρη ευφορία. Σιγά - σιγά όμως τα άτομα που κάνουν συνεχή χρήση δεν μπορούν να αποχωριστούν τα ναρκωτικά. Τους γίνεται πλέον συνήθεια και δεν μπορούν να κάνουν διαφορετικά. Ετσι με μαθηματική ακρίβεια οδηγούνται στο θάνατο.

Ολη η κοινωνία οφείλει να συμπαραστέκεται στους χρήστες ναρκωτικών, γιατί πρόκειται για άτομα εξαρτημένα που χρειάζονται τη φροντίδα όλων και πρώτα απ' όλα της πολιτείας.

Η αποτοξίνωση και επανένταξη στην κοινωνία είναι μια υπόθεση δύσκολη αλλά όχι ακατόρθωτη από το ναρκομανή. Γίνεται στις θεραπευτικές κοινότητες που λειτουργούν και στην Ελλάδα.

Χρειάζεται καταπολέμηση της εμπορίας ναρκωτικών και να επιβάλλεται σκληρή τιμωρία στους εμπόρους, επειδή αυτοί ωθούν τους νέους στη χρήση ναρκωτικών για να μπορούν άνετα να διακινούν το εμπόρευμα.

Δημοσιεύουμε κατάλογο των ναρκωτικών ουσιών που κυκλοφορούν. Από αυτές άλλες είναι σκληρά και άλλα μαλακά ναρκωτικά, όπως λέγονται. Για κάθε μια ναρκωτική ουσία αναγράφονται οι διάφορες παρενέργειες που προκαλεί:

1. ΑΜΦΕΤΑΜΙΝΕΣ (speed)

Συνήθως κυκλοφορούν σε χάπια ή κάψουλες.

Προκαλούν διέγερση και όξυνση των αισθήσεων στην αρχή και στη συνέχεια κατάπτωση και αϋπνία. Η συνεχής χρήση προκαλεί μόνιμη αίσθηση άγχους και μανιοκατάθλιψη.

2. ΚΑΝΝΑΒΙΣ (μαριχουάνα ή pot ή χασίσι ή χόρτο ή dope).

Υπάρχει ως μείγμα αποξηραμένου χόρτου ή σε μορφή σκληρής πλαστελίνης. Καπνίζεται ως πρόσθετο σε κανονικό τσιγάρο ή σε πίπα. Η μυρωδιά του καπνού είναι χαρακτηριστική. Ο χρήστης εμφανίζει εικόνα ατόμου σε κατάσταση μέθης.

3. ΚΟΚΑΪΝΗ (coke)

Είναι λευκή σκόνη. Μπορεί να εισαχθεί στον οργανισμό είτε με ένεση είτε με την μύτη (σνιφάρισμα) ή σε κάπνισμα. Μια χημική της παραλλαγή το "κρακ" είναι ιδιαίτερα επικίνδυνη και προκαλεί άμεση και ισχυρή εξάρτηση.

4. ΗΡΩΙΝΗ (smack, Skag)

Λευκόχρωμη ή καφετιά σκόνη ή και μαύρη σε μορφή πίσσας. Εισάγεται στον οργανισμό με ένεση, κάπνισμα ή από τη μύτη. Η χρήση της οδηγεί σε απόλυτη εξάρτηση.

συν. στη σελ. 4

ΑΝΑΒΑΛΛΕΤΑΙ Η ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΥΗΕ ΜΕΤΣΟΒΙΤΙΚΟΥ

Η διοίκηση της ΔΕΗ δεν υπέγραψε τη σύμβαση για την έναρξη κατασκευής του υδροηλεκτρικού έργου Μετσοβίτικου.

Το έργο αυτό δημοπρατήθηκε το Νοέμβριο του 1993 και έχει κριθεί οικονομικά συμφέρον να κατασκευαστεί. Η δαπάνη του είναι σχετικά μικρή (11 δισ.) και η έκπτωση που δόθηκε είναι 38%.

Το έργο αυτό, αναβάλλεται για άγνωστο χρόνο, παρότι προβλέπεται η κατασκευή του στο 10ετές αναπτυξιακό πρόγραμμα της ΔΕΗ.

Η ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΣΤΙΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

Με βάση την απογραφή του 1991, οι Κοινότητες του Αναπτυξιακού Συνδέσμου Ανατολικού Ζαγορίου παρουσιάζουν τον παρακάτω πληθυσμό:

1) Ανθρακίτης 71, 2) Βοβούσα 136, 3) Γρεβενίτι 376, 4) Δεμάτι 414, (Μηλιωτάδες 201), 5) Δόλιανη 65, 6) Ελατοχώρι 180, 7) Ιτέα 216, 8) Καβαλλάρι 87, 9) Καρυές Ζαγορίου 167, 10) Καστανώνας 50, 11) Λεπτοκαρυά 72, 12) Μακρίνο 78, 13) Πέτρα 435 (Σίτσαινα 184), 14) Τρίστενο 161 και 15) Φλαμπουράρι 138.

Ο συνολικός πληθυσμός των 15 κοινοτήτων του Συνδέσμου ανέρχεται σε 2.646 κατοίκους.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ - ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Στις 4 Δεκεμβρίου 1994 ημέρα Κυριακή και ώρα 11η π.μ. στην αίθουσα του Δημοτικού Σχολείου Δεματίου θα πραγματοποιηθεί Γενική Συνέλευση των μελών του Εξωραϊστικού - Πολιτιστικού Συλλόγου Δεματίου <<Ο Αγιος Νικόλαος>>.

Τα θέματα της ημερήσιας διάταξης είναι:

1) Λογοδοσία Διοικητικού Συμβουλίου
2) Εγκριση απολογισμού εσόδων και εξόδων
3) Προγραμματισμός και δράση του Συλλόγου
4) Αρχαιρεσίες για την αναδειξη νέου Δ/κού Συμβουλίου και εξελεγκτικής επιτροπής.

Παρακαλούμε όλα τα μέλη του Συλλόγου να παρευρεθούν στη γενική συνέλευση.

Σε περίπτωση μή απαρτίας η συνέλευση θα πραγματοποιηθεί την επομένη Κυριακή την ίδια ώρα.

Δεμάτι 29 Οκτωβρίου 1994

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου

Μιχ. Παππάς

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΑΜΟΙ

1. ΠΕΤΡΑ ΖΑΓΟΡΙΟΥ: Στις 29 Οκτωβρίου στα Γιάννινα και στον Ιερό Ναό Αρχιμανδρειού τελέσθηκαν με χριστιανικήν ευλάβεια και μεγαλοπρέπεια οι γάμοι του ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ηλ. ΤΣΟΝΤΖΟΥ, αστυνομικού μετά της χαριτωμένης δεσποινίδας ΒΙΚΥΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΖΗ, με κουμπάρον τον Κωστάκη Π. Δαλαγγέλη.

Στους νεονύμφους Γιωργάκη και Βίκυ θερμά συγχαρητήρια και εγκάρδιες ευχές για μια ευτυχισμένη οικογενειακή ζωή, με υγεία, χαρά και καλούς απογόνους.

Και στους ευτυχείς γονείς των, Ηλία, Χαρίκλεια και Αναστασία και στις αδελφές των, θερμά συγχαρητήρια και να χαίρονται το ταιριαστό ζευγάρι.

Στον κουμπάρο Κωστάκη ευχόμαστε και στη δική του χαρά.

Με αγάπη
Οικογένεια
ΑΓΓΕΛΟΥ Κ. ΔΑΛΑΓΓΕΛΗ

2. ΑΘΗΝΑ: Στις 20 Νοεμβρίου έγινε ο γάμος της Ανθούλας Κ. Ντάφη με τον Αργύρη Στουραΐτη από την Αθήνα.

Να ζήσουν ευτυχισμένα!

ΘΑΝΑΤΟΙ

1. ΠΕΤΡΑ ΖΑΓΟΡΙΟΥ: Απεβίωσε και κηδεύτηκε στην Πέτρα Ζαγορίου η ΚΟΥΛΑ ΧΡ. ΔΑΛΑΓΓΕΛΗ, σε ηλικία 70 ετών.

Την συνόδευσαν στην τελευταία της κατοικία όλα τα παιδιά της: Ο Κωστάκης οικογενειακώς και ο Γιώργος, η Ελενίτσα και Αναστασία που ήλθαν από την Αμερική. Επίσης ο σύζυγός της Χρήστος, αδέλφια, όλοι οι συγγενείς και πλήθος συγχωριανών και άλλων από τα γύρω χωριά και τα Γιάννινα. Κατετέθηκαν στεφάνια και χρηματικές δωρεές στην εκκλησία.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΔΑΛΑΓΓΕΛΗΣ

2. ΜΗΛΙΩΤΑΔΕΣ: Στις 11 Νοεμβρίου έφυγε απ' τη ζωή η Μαρία Απ. Ζήση, σε ηλικία 91 ετών.

Τα θερμά μας συλλυπητήρια!

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

1. ΔΕΜΑΤΙ: Στις 13 Νοεμβρίου έγινε ανακομιδή των οστών και μνημόσυνο στη μνήμη της Μαρίας Ι. Κίτσιου.

2. ΜΗΛΙΩΤΑΔΕΣ: Στις 20 Νοεμβρίου τελέστηκε το ετήσιο μνημόσυνο στη μνήμη της Γιαννούλας Χρ. Κούλα.

Αιωνία η μνήμη!

ΟΙ ΑΝΑΜΕΤΑΔΟΤΕΣ ΣΤΗΝ ΚΡΥΟΒΡΥΣΗ

Οπως είναι γνωστό με πρωτοβουλία του Αναπτυξιακού Συνδέσμου Ανατολικού Ζαγορίου τοποθετήθηκαν στην Κρυόβρυση αναμεταδότες των ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών MEGA και ANTENNA.

Προς το παρόν όμως υπάρχουν μικροπροβλήματα ως προς τη λήψη και εκπομπή εικόνας.

Πιστεύουμε πως τα προβλήματα σύντομα θα λυθούν και η εικόνα θα έρχεται καθαρή στους δέκτες των τηλεοράσεων των χωριών της περιοχής.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ INNER WHEEL

Οι σύζυγοι των Ροταριανών οργάνωσαν εκδήλωση με τσάι στις 16 Νοεμβρίου στο Ξενία. Τα έσοδα από την εκδήλωση δόθηκαν στο ΕΛΕΠΑΑΠ για αγορά αναπηρικού καροτσιού.

Οι σύζυγοι των Ροταριανών απαρτίζουν την οργάνωση INEER WHELL, η οποία είναι παγκόσμια γυναικεία οργάνωση.

Στα Γιάννινα η οργάνωση ιδρύθηκε εδώ και ένα χρόνο και Πρόεδρος της είναι η Δώρα Κούλα, σύζυγος του χωριανού μας οδοντογιατρού Δημητρίου Χ. Κούλα.

Οι διαφημίσεις στον "Παλμό"

Υπενθυμίζουμε στους χωριανούς και συνδρομητές της εφημερίδας μας, ότι στις σελίδες της μπορούν να διαφημίζονται ΔΩΡΕΑΝ για δυο μήνες.

Η απόφαση αυτή υπάρχει από παλιά και δεν πληρώνει κανένας για να διαφημίσει το μαγαζί, την εταιρεία, το επάγγελμά του. Βεβαίως η διαφήμιση δεν μπορεί να υπερβεί το όριο των δύο μηνών.

Αν λοιπόν θέλετε να διαφημιστείτε, μπορείτε να το κάνετε γνωστό στη διεύθυνση της εφημερίδας.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΕΛΕΣΗΣ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΥ

Στις 18 Δεκεμβρίου θα τελεσθεί στους Μηλιωτάδες 40ήμερο μνημόσυνο στη μνήμη της μητέρας μας Μαρίας Απ. Ζήση.

Οικ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΖΗΣΗ

ΔΩΡΕΕΣ ΣΕ ΜΝΗΜΗ

1. Τα παιδιά και εγγόνια της Μαρίας Απ. Ζήση προσέφεραν στην Εκκλησιαστική Επιτροπή Μηλιωτάδων το ποσό των 50.000 δρχ., στη μνήμη της.

2. Ο Χρόνης Δρούγιας, στη μνήμη της Μαρίας Απ. Ζήση προσέφερε στην Εκκλησιαστική Επιτροπή Μηλιωτάδων το ποσό των 10.000 δρχ.

3. Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Μηλιωτάδων προσέφερε το ποσό των 5.000 δρχ., για την αποπεράτωση του Ι. Ναού Αγίου Αθανασίου, στη μνήμη της Μαρίας Απ. Ζήση.

ΣΥΛΛΥΠΗΤΗΡΙΑ

Στον αδελφό μας Χρήστο Κ. Δαλαγγέλη και στις οικογένειές των παιδιών του και ανηψιών μας Κωστάκη, Γιωργάκη, Ελενίτσας και Αναστασίας, για το θάνατο της ΚΟΥΛΑΣ, συζύγου και μητέρας των, εκφράζουμε εγκάρδια συλλυπητήρια και θερμές ευχές, να τους χαρίζει ο Κύριος παρηγοριά, ζωή και υγεία, θάρρος και δύναμη.

Οικογένεια
ΑΓΓΕΛΟΥ Κ. ΔΑΛΑΓΓΕΛΗ
Διδ/λου

"Ο ΠΑΛΜΟΣ ΤΩΝ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ"
Μηνιαία έκδοση του Πολιτιστικού Συλλόγου Μηλιωτάδων Ζαγορίου
Υπεύθυνος έκδοσης
ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
1. Βασίλειος Λ.Παπαευθυμίου
2. Αικατερίνη Τσιάκαλου - Αγγέλη
3. Ελένη Δ. Τσικουρά
4. Βασίλειος Κ. Σπύρου
5. Γλυκερία Γ.Μπαζαλέκου
ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ
Εσωτερικού δρχ. 1000
Εξωτερικού δολ. 20
μάρκα 30
Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν εκφράζουν κατ' ανάγκη και τις απόψεις της εφημερίδας ή του Συλλόγου
Διευθυντής
Βασίλειος Κ. Σπύρου
Συνεργάτες
1. Αριστοτέλης Ε. Οικονόμου
2. Γιαννούλα Αρ. Οικονόμου
3. Δημήτριος Β. Οικονόμου

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

Άγγελος Δαλαγγέλης	1000
Νικόλαος Παπατόλης	10.000
Ελένη Ι. Μάνθου	4.000
Κων/νος Γιώτης	1000
Κων/νος Δ. Ντάφης	1000

ΔΩΡΕΕΣ ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

Θεόδωρος Έξαρχος	1500
Νικόλαος Παπατόλης	5000
Ελένη Ι. Μάνθου	1000

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

ΜΗΛΙΩΤΑΔΕΣ: Ο Γεώργιος Δ. Τσικουράς αρραβωνιάστηκε με τη Μάρθα Λέκκα από την Κατσικά.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΕΔΡΟΥ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ

Με πρωτοβουλία του νεοεκλεγέντος Παρέδρου Μηλιωτάδων Λεωνίδα Τσικουρά αποκαταστάθηκε η ζημιά που είχε γίνει στους σωλήνες που βρίσκονται στην πλατεία.

Επίσης επισκεύασε το οδόστρωμα λίγο πριν τη διακλάδωση προς Καρυές - Καβαλλάρι, όπου είχαν δημιουργηθεί μεγάλες λακούβες, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος ατυχημάτων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΡΙΣΤΕΝΟΥ

Πρόεδρος στην Κοινότητα Τριστένου εκλέχτηκε ο Αγησίλαος Γατσόμαλλος. Εκ παραδρομής δεν δημοσιεύτηκε το όνομά του στο προηγούμενο φύλλο.

**ΧΩΡΙΑΝΟΙ
ΒΟΗΘΗΣΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ
ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ
ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ**

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΔΕΜΑΤΙΟΥ

Το δημοτικό σχολείο Μηλιωτάδων

Ο συνοικισμός "Μηλιωτάδες" ήταν παλιότερα της κοινότητας Γρεβενιτίου και οι κάτοικοί του τον εγκατέλειψαν σιγά - σιγά εξ αιτίας της νοσηρότητας του κλίματος.

Το χωριό "Μηλιωτάδες" βρισκόταν πάνω στο ύψωμα και συγκεκριμένα στη θέση "Παλιοχώρι", όπως ονομάζεται και σήμερα. Στη θέση αυτή υπάρχουν πολλά ερείπια. Στον κάμπο υπήρχαν πολλά αμπέλια. Συνέχεια, με την εκκλησία του συνοικισμού υπήρχαν σπίτια τα οποία κατέληγαν στο ύψωμα "Παλιοχώρι". Στη σημερινή βρύση της εκκλησίας και ακριβώς στο μεγάλο Φτελιά υπήρχε δεξαμενή και συνέχεια πήλινα κιούπια που κατέληγαν σε βρύση με αρκετό τρεχούμενο νερό, τα οποία βρέθηκαν τελευταία στις ανασκαφές για την κατασκευή της σημερινής δεξαμενής.

Το χωριό αργότερα μετακινήθηκε από τη θέση αυτή, πιο κάτω και κοντά στον κάμπο. Στη νοτιοδυτική πλευρά του κάμπου υπήρχε ένα μεγάλο κτίριο, η "Κούλια", όπου συγκέντρωναν οι Σπαχήδες το Ίμορο και αργότερα το δημόσιο το Δέκατο. Σήμερα το κτίριο αυτό δεν υπάρχει, αλλά η θέση "Κούλια" διαιωνίζεται.

Πρώτος κατά το έτος 1870 πήγε και καλλιέργησε, με ενοίκιο, ο ακτήμονας του χωριού Ιωάννης Π. Κίτσιος. Τον ακολούθησαν οι αδελφοί Κώστας, Γιώργος και Πέτρος Ευθυμίου Οικονόμου, οι Μπαζαλικαίοι, οι Φωταίοι και άλλοι πολλοί, με αποτέλεσμα σήμερα να υπάρχουν περί τις 40 οικογένειες μόνιμα εγκατεστημένες και υπάρχει προοπτική περαιτέρω αύξησης. Σε τούτο συντελούν, το αρδευτικό έργο του "Ξηρόκαμπου", η πυκνή και τακτική συγκοινωνία για τα χωριά του Ανατολικού Ζαγορίου και η δωρεάν παραχώρηση οικοπεδικών εκτάσεων σους άστεγους κατοίκους του χωριού.

Ο συνοικισμός περιήλθε οριστικά στην διακαιοδοσία των ακτήμονων κατοίκων της κοινότητας με τις υπ' αριθ. 19/1927 και 69/1947 αποφάσεις της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων Ιωαννίνων και κατά το έτος 1953 με την υπ' αριθ. 222591/31-12-1952 απόφαση του Υπουργείου Γεωργίας, χορηγήθηκαν σ' αυτούς, οι οριστικοί τίτλοι κυριότητας. Κατά το έτος 1958 οι κάτοικοι αγόρασαν, από τους απογόνους του Καμπέρ Αγά, το δάσος "Καπέλλα" και έτσι κατέχουν και νέμονται ολόκληρη την περιφέρεια του συνοικισμού.

Ένα από τα βασικά και πιο σοβαρά προβλήματα που απασχόλησε τους κατοίκους του συνοικισμού, ήταν και η ίδρυση δημοτικού σχολείου, πράγμα το οποίο πέτυχαν κατά το έτος 1938. Το σχολείο στεγάστηκε μέχρι το έτος 1947 - 1948 στο "Χάνι Καμπέραγας" με ενοίκιο. Στο οίκημα αυτό, υπηρέτησα και ο ίδιος για λίγο χρονικό διάστημα και για ενίσχυση του στα πρόθυρα της υπηρεσίας βρισκομένου δάσκαλου Αντώνη Σταματιάδη, με πολύ δυσμενείς συνθήκες.

Κατά το έτος 1945 - 1946, με έρανο των κατοίκων του συνοικισμού, σε καλαμπόκι, που την εποχή εκείνη ήταν περιζήτητο, και με προσωπική εργασία των κατοίκων, κτίστηκε στο κέντρο του συνοικισμού το σημερινό σχολείο, το οποίο με διάφορες, κατά καιρούς βελτιώσεις, χρησιμοποιήθηκε και χρησιμοποιείται και σήμερα ως σχολείον.

Κατά την εποχήν που λειτουργούσαν τα μαθητικά συσσίτια και στον αύλειο χώρο του σχολείου, ο οποίος διαμορφώθηκε με δωρεές ομοχωρίων της Αμερικής, κτίστηκε οίκημα, το οποίον σήμερα χρησιμοποιείται σαν αίθουσα διδασκαλίας.

Δάσκαλοι οι οποίοι χρημάτισαν στο σχολείο αυτό ήταν: 1) Ο Γεώργιος Παπαγιάννης, από την Πέτρα, 2) Αντώνιος Σταματιάδης από το Ζαγόρι, 3) Κωνσταντίνος Τζήμας από τη Γότιστα, 4) Δημήτριος Καπρίτσιος από το Ζαγόρι και 5) Βασίλειος Παπαστεφανής από το Δεμάτι, από το έτος 1965 - 1977, οπότε μετατέθηκε στην Γ Περιφέρεια Αγρινίου, όπου και συνταξιοδοτήθηκε το έτος 1981.

(Από το βιβλίο του Ι. Μάνθου "Το Δεμάτι" Ιστορία - Λαογραφία, Α μέρος, 1983)

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΤΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

αφκός : μπιζέλι
άχτι : εκδίκηση
αχαμνά : άσχημα
αχμάκης : ανόητος, νωθρός
αψηφώ : δε λογαριάζω
αψιώνω : ερεθίζομαι, οξύθυμος, υπερηφανεύομαι
αψώμωτο : δεν έγινε ακόμη ο καρπός

—Β—

βαράω : κτυπώ, δέρνω
βαένι : βαρέλι κρασιού
βαρέλα : ξύλινο δοχείο νερού
βατεύω : επιβαίνω για συνουσία στα ζώα συνήθως
βαΐζω : γέρνω
βακούφι : εκκλησιαστική περιουσία
βίτσα : βέργα συνήθως ξύλινη
βίτσκα : γεμάτο πολύ
βίγλα : περίοπτο μέρος που βλέπει τα πέριξ
βιο : χρήματα, οικόσιτα κυρίως ζώα
βλισίδι : αφθονία, πλούτος, χρυσάφι
βοζίλα : λοστός, μοχλός
βολά : φορά
δε βολάει : δε χωράει
βουλιέμαι : έχω κατά νου, σχεδιάζω
βούλα : σφαγίδα
βριζαμιά : άχυρο από βρίζα

—Γ—

γαναχτώ : κουράζομαι
γαράφα : φιάλη, μπουκάλα
γαζέλι : γομάρι
γάστρα : κινητός φούρνος από μέταλλο
γαζέπι : δυνατή βροχή
γεράς : πληγή
γένημα : το καλαμπόκι
γιαβάσι : σιγά (γιαβάσι - γιαβάσι, σιγά- σιγά)
γιαραμπής : ο Θεός
γιατάκι : λημέρι, κατάλυμα
γκαβώνω : τυφλώνω
γκανιάζω : σκούζω, υποφέρω, πεινώ (ακατάπαυστα κλάματα)
γκαρδιακός : εγκάρδιος φίλος
γκατεμή : κληρονομική συνήθεια, πατροπαράδοτο
γκεζεράω : περιφέρουμε άργος
γκίζα : είδος τυρού από βρασμένο γάλα
γκεζέριο : τριγύρισμα
γκεσέμι : οδηγός κοπαδιού(τράγος)
γκριμπούρι : παλιόσπιτο
γκοτζάμ : τρανός, μεγάλος
γκοντόσης : ο μεταδίδων ψεύτικες πληροφορίες ότι δήθεν τι είπαν άλλοι
γκούστερας : σαύρα
γκουλάστρα : το πρώτο γάλα μετά τη γέννα
γκυρλώνω : γουρλώνω τα μάτια
γκλαβανή : οπή για το υπόγειο
γκουτζάμ : μεγάλος
γκουχάω : βήχω
γρέντζουλα : σταφύλια όχι καλά
γρεντιά : ξύλινος δοκός
γριμπός : καμπούρης

—Δ—

δαδί : ρητινώδες ξύλο για φωτισμό
δαυλός : παράσιτο του σιταριού
δεκάρι : μονάδα βάρους (10 λίτρα)

(Από το βιβλίο του Ι. Μάνθου ΤΟ ΔΕΜΑΤΙ Ιστορία - Λαογραφία Α' Μέρος 1983)

Αντί επικήδειου

ΜΑΡΙΑ ΑΠ. ΖΗΣΗ

Στις 20 Νοεμβρίου έφυγε από κοντά μας η Μαρία Απ. Ζήση.

Γεννήθηκε στη Βοβούσα το 1903. Οι γονείς της ήταν πλούσιοι και μορφωμένοι. Ο πατέρας της δίδασκε στο σχολείο του χωριού. Εκεί δίδαξε και η ίδια όταν μεγάλωσε, καθότι είχε μορφωθεί και αυτή αρκετά για την εποχή εκείνη.

Κατόπιν παντρεύτηκε τον Απόστολο Ζήση, πάλι από τη Βοβούσα, γόνο καλής και αρχοντικής οικογένειας και ζούσαν ευτυχισμένοι.

Εδώ, στους Μηλιωτάδες, υπήρχε ένα μεγάλο Χάνι, με αρκετή κτηματική περιουσία, που το κατείχε ο Τέγος από το Γρεβενίτι.

Την εποχή εκείνη - γύρω στο 1930 - το πουλούσε, και ήρθε και το αγόρασε η οικογένεια του Αποστόλη Ζήση από τη Βοβούσα και εγκαταστάθηκε μόνιμα εδώ και ζούσαν από την εκμετάλευσή του και καλλιεργούσαν τα κτήματα που υπήρχαν γύρω του.

Στο Χάνι Καμπέραγα, όπως ονομαζόταν, ξεπέζευαν όλοι οι αγωγιάτες που πήγαιναν προς το Ανατολικό Ζαγόρι και σε πολλά χωριά του Κεντρικού Ζαγορίου ή αντίθετα από τα χωριά αυτά προς τα Γιάννινα.

Το 1943 έχασε τη ζωή του, στην αγαπημένη ιδιαίτερη πατρίδα του, τη Βοβούσα, ο Αποστόλης Ζήσης και μένει μόνη της η γυναίκα του Μαρία με τα τρία παιδιά, το Γιώργο, τη Φραγκίτσα και τη Δέσποινα.

Η Μαρία συνέχισε τη ζωή της με τον ίδιο ρυθμό, με την ίδια εργατικότητα και ακόμη παραπάνω, γιατί ο αγώνας της επιβίωσης τώρα ήταν ακόμη σκληρότερος, οι συνθήκες της ζωής δυσκολότερες. Η οικογένεια μεγάλωνε, πόλεμος, δύσκολες στιγμές. Η θέση της κατοικίας ήταν τέτοια που περνούσε λογής - λογής κόσμος καλός, κακός, εχθρός, φίλοι, ξένοι, ντόπιοι... Η Μαρία Ζήση, η "ΚΥΡΑ" στο Χάνι Καμπέραγα, η κυρά - Μαρία, με την αξιοπρέπειά της, με την εργατικότητά της με την καλοσύνη της, αντεπεξέρχονταν σε κάθε δυσκολία και φιλοξένησε όλον αυτόν τον κόσμο, στο μεγαλοπρεπές αυτό κτίριο της περιοχής μας, στο Χάνι Καμπέρ - Αγά, κουρασμένους, πεινασμένους, διψασμένους, βρεγμένους, προσέφερε την ανάλογη φιλοξενία και την ανάλογη βοήθεια. Στα περίφημα εκείνα επάνω δωμάτια του Χανιού, με τα ωραία υφαντά χράμια, στρωσίδια και κεντητά, σπάνια για την περιοχή μας, φιλοξενήθηκε όλο σχεδόν το Ζαγόρι. Και δίπλα το Δημοτικό Σχολείο. Η κυρά - Μαρία σε όλα μπροστά, με το λουκούμι πρώτη να προσφέρει σε κάθε περαστικό, με τον μοσχομυρωδάτο καφέ, ψημένο με το βοβουσιώτικο τρόπο - νομίζουμε πως μοσχοβολάει ακόμη, περνώντας από κει...

Η κυρά - Μαρία ήταν ξένη στον τόπο μας, χωρίς κανένα συγγενή εδώ, όμως είχε γίνει πιο στενή συγγενής και φίλη και χωριανή μας, με την καλοσύνη της και τη συμπεριφορά της. Σε κάθε δύσκολη περίπτωση, συμβουλή από την κυρά Μαρία θα ζητούσαμε. Ακόμα και στοιχεία πολιτισμού είχε μεταφέρει στο χωριό.

Η κυρά Μαρία αγάπησε το χωριό μας και αγαπήθηκε απ' όλους περισσότερο από κάθε άλλον και αυτή και τα παιδιά της. Σε κάθε χαρά ή λύπη η κυρά - Μαρία με την οικογένειά της ήταν από τους πρώτους. Η ζωή των παιδιών της ήταν υποδειγματική, όπως και η δική της. Η μορφή της μένει άσβηστη στη σκέψη μας, μπροστά στη μεγάλη θολωτή πόρτα του μεγαλοπρεπούς κτιρίου, στο Χάνι Καμπέρ - Αγά.

Χαμογελαστή, πρόσχαρη, να καλοσωρίζει κάθε περαστικό.

Εζησε αρκετά - 91 χρόνια - πάλαιψε σκληρά τη ζωή. Συνάντησε πολλές δυσκολίες, νίκησε και πάντα μέχρι τα τελευταία χρόνια, ήταν ο στυλοβάτης στο Χάνι και στην οικογένειά της. Μόνο τα δυο - τρία τελευταία χρόνια έμεινε καθηλωμένη στο δωμάτιό της, έχοντας όμως διαυγή τη σκέψη της. Η αφοσίωση και η περιποίηση των παιδιών της την κράτησε περισσότερο στη ζωή. 'Ομως ήρθε η ώρα που έφυγε από το μάταιο αυτό κόσμο.

Βαρύς, βαθύς και αβάσταχτος ο πόνος των παιδιών της, και εγγονών της. Σπάνιοι τέτοιοι άνθρωποι στη ζωή. 'Ομως αυτή είναι η μοίρα των ανθρώπων.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα των Μηλιωτάδων που σε σκέπασε, αείμνηστη κυρά - Μαρία, εδώ που έζησες τα περισσότερα χρόνια της ζωής σου, που αγάπησες και αγαπήθηκες από όλον τον κόσμο.

Αιωνία σου η μνήμη!

ΤΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ

συν. από σελ. 1

5. LSD (τοξική ουσία)

Υπάρχει σε κάψουλες, σε μικρά χάπια ή σε ποτισμένα χαρτάκια. Οι επιπτώσεις από τη χρήση είναι εντελώς απροσδιόριστες και αρχίζουν από ευφορία, για να καταλήξουν σε αίσθηση πανικού και τεράστιου φόβου.

6. ΜΑΝΙΤΑΡΙΑ

Υπάρχουν τύποι μανιταριών που περιέχουν ουσίες που μοιάζουν με το LSD. Προκαλούν ευθυμία, ακραία ευφορία, ενώ σε μεγαλύτερη δόση εκδηλώνονται παραισθήσεις.

7. ΔΙΑΛΥΤΙΚΑ (κόλλες)

Εδώ περιλαμβάνονται πολλά είδη οικιακών καθαριστικών, καθώς και αεροζόλ, συνθετικές κόλλες και διαλυτικά χρωμάτων. Τα ατυχήματα από παρατεταμένη εισπνοή των αναθυμιάσεών τους είναι συνηθισμένα και περιλαμβάνουν και θανατηφόρα περιστατικά.

8. ΗΡΕΜΙΣΤΙΚΑ

Σε χάπια ή σε κάψουλες, είναι φάρμακα που δίνονται με συνταγή γιατρού, αλλά συχνά χρησιμοποιούνται παράνομα ως ναρκωτικά.

ΕΚΔΟΣΗ ΑΤΖΕΝΤΑΣ 1995

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος θα εκδοθεί από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Μηλιωτάδων ατζέντα για το νέο έτος 1995.

Σ' αυτήν θα καταχωρούνται όλα τα τηλέφωνα των χωριανών, αλλά και όλων των χωριών της περιοχής.

Για οποιαδήποτε αλλαγή δ/νσης ή τηλεφώνου και για κάθε νέα καταχώρηση τηλεφώνου που δεν περιλαμβάνεται στις παλαιότερες εκδόσεις να απευθύνεστε στο Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου.